T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/277
KARAR NO : 2025/543
KARAR TR : 22/09/2025

ÖZET: Milli Savunma Bakanlığına bağlı 41'inci bakım fabrika müdürlüğünde elektrik teknisyeni olarak çalışan davacının, görevi sırasında elektrik akımına kapılarak yaralandığı olayda, oluşan iş gücü kaybı nedeniyle uğradığı zarardan kaynaklı maddi ve manevi tazminat ödenmesi istemiyle açtığı davada, davacının 5510 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanun'a tabi hizmeti bulunduğu ve davalı idarenin hizmet kusuru bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi gerektiği gözetilerek, uyuşmazlığın çözümünde İDARİ YARGI YERİNİN görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : S. Ç.
Vekili : Av. S. B.
Davalı : Milli Savunma Bakanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin 03/04/2023 tarihinde davalı Milli Savunma Bakanlığına bağlı Tuzla 41.Bakım Fabrika Müdürlüğü (Tuzla/İstanbul)'nde elektrik teknisyeni olarak çalışırken geçirmiş olduğu iş kazası neticesinde yaralandığını, bu iş kazası sonucunda müvekkilinin uzun bir süre hastanelerde tedavi gördüğünü, deride ve derialtı dokuda bozukluklar meydana geldiğini, sol el 1.parmakta İP ve MP eklem sertliği oluştuğunu, 2-3. parmak ampute edildiğini ve 4-5. parmağını kaybettiğini, olayın meydana gelmesinde müvekkilinin herhangi bir ihmalinin bulunmadığını, 24 yıldır fabrikada çalıştığı ve görevi ile ilgili gerekli eğitim ve sertifikalarının mevcut olduğunu, arkadaşı ile birlikte yetkili olmadığı halde emir gereği daha önce de yaptıkları işlemi yapmaya çalıştığını, iş güvenliği kapsamında koruyucu kıyafet, ayakkabı verilmediğinden olay esnasında bunları giyme imkanı olmadığını, uğranılan zararda davalı idarenin sorumlu olduğunu ileri sürerek, fazlaya dair hakları saklı kalmak üzere 10.000 TL maddi ve 10.000 TL manevi tazminatın, olay tarihinden işleyecek yasal faiziyle davalıdan tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İstanbul 14. İdare Mahkemesi 10/07/2024 tarih ve E.2024/1159, K.2024/1063 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın adli yargının görevinde bulunduğundan bahisle davanın, 2577 sayılı Kanun'un 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca görev yönünden reddine kesin olarak karar vermiş, tarafların istinaf etmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Davacının geçirmiş olduğu iş kazası nedeniyle uğramış olduğu zararların tazmini istemiyle açılan işbu davada, davalı idare ile davacı arasındaki hukuki ilişkinin İş

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 9eSopPR - t3+Nigp - 5rrczKS - 0pC/9U= ile erişebilirsin

Kanunu'na tabi hizmet sözleşmesine dayalı olarak kurulmuş bir iş hukuku ilişkisi niteliğine haiz olduğu, davacının uğramış olduğu zararların ise iş sözleşmesine istinaden yapılan göreve istinaden meydana geldiği dikkate alındığında, İş Kanunu'na istinaden işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya İş Kanunu'na dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesiyle İş Mahkemelerinin görevli kılınmış olduğu göz önüne alındığında, davacının iş sözleşmesine tabi olarak yerine getirmiş olduğu görevinden kaynaklı olarak uğramış olduğu zararların tazminine yönelik işbu davanın görüm ve çözümünün adli yargı mercilerine ait olduğu anlaşıldığından davanın esasının incelenmesine olanak bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine,..."

3. Davacı vekili, aynı istemle bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **İstanbul Anadolu 17. İş Mahkemesi 11/02/2025 tarih ve E.2024/507, K.2025/77 sayılı kararı** ile taraflar arasındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğunu, davacının devlet memuru olduğunu belirterek, uyuşmazlığın çözümünün mahkemelerinin görev alanına girmediği, idari yargıya ait olduğu gerekçesiyle, 6100 sayılı HMK'nın 114. ve 115. maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava dilekçesinin usulden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir;

"... Dava, maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre "yargı yolunun caiz olması" dava şartı olup mahkeme, dava şartlarının mevcut olup olmadığını, davanın her aşamasında kendiliğinden araştırır. Taraflar da dava şartı noksanlığını her zaman ileri sürebilirler. Mahkeme, dava şartı noksanlığını tespit ederse davanın usulden reddine karar verir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiş olup Yasa'nın 101.maddesine göre bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür.

5510 sayılı Yasa'nın "5434 sayılı Kanuna İlişkin Geçiş Hükümleri" başlıklı Geçici 4.maddesinin 4.fıkrasına göre "Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır."

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla iptal isteminin reddine karar vermiş ve kararın gerekçe bölümünde 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edeceğinden bunlara ilişkin ihtilaflarda idari yargının görevli olmaya devam edeceği ifade edilmiştir. Anayasa'nın 153/son maddesine göre Anayasa Mahkemesi kararları Resmi Gazetede yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 9eSopPR - t3+Nigp - 5rrczKS - 0pC/9U= ile erişebilirsin

tüzelkişileri bağlar. Anayasa Mahkemesi kararları ile doktrindeki ağırlıklı görüş; Anayasa Mahkemesi kararlarının gerekçesinin de bağlayıcı olduğu yönündedir.

Dosya içerisinde mevcut deliller ve SGK yazı cevaplarına göre, davacının dava konu kazanın meydana geldiği tarihte davalı Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı dikim evi müdürlüğünde elektrik teknisyeni olarak çalıştığı, davacının dinlenen tanık beyanı ve gelen SGK müzekkere cevapları ile de sabit olduğu üzere devlet memuru statüsünde çalıştığı, 5510 sayılı kanun 4/c (Eski Emekli Sandığı)'ye tabi çalışan olduğu, davacının statüsü gereği uyuşmazlığın tam yargı davası olarak idari yargı yerinde görülmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Mahkemelerin görevi hususunun kamu düzeni gereği yargılamanın her aşamasında re'sen gözetileceğinden hareketle mevcut uyuşmazlığın çözümünün İş Mahkemesinin görev alanında değil de idari yargı görev alanında olduğu açık olan bu davada, yargı yolunun caiz olmaması ve dava şartı yokluğundan HMK'nın 114/1-b ve 115. maddeleri uyarınca davanın usulden reddine karar verilmiştir.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Davanın HMK 114/1-b maddesi uyarınca yargı yolunun caiz olması dava şartı yokluğu nedeniyle USULDEN REDDİNE,..."

5. Davacı vekili, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, İstanbul Anadolu 17. İş Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. Anayasa'nın *"B. Yargı yolu"* başlıklı 125. maddesinin son fıkrası şöyledir:

"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

7. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı"* başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1)(Değişik:10/06/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Sigortalı sayılanlar"* başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi şöyledir:

"Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından;c) Kamu idarelerinde;

...

1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 9eSopPR - t3+Nigp - 5rrczKS - 0pC/9U= ile erişebilirsin

sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,

2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,

sigortalı sayılırlar."

9. 5510 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların çözüm yeri"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

10. 5510 sayılı Kanun'un *"5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri"* başlıklı geçici 4. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

"Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır."

B. Yargı Kararı

11. 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinin iptali istemiyle açılan davada verilen Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 tarihli ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararında, özetle; 5510 *sayılı* Kanun'a 5754 sayılı Kanun ile eklenen Geçici 4. maddenin yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Kanun kapsamında bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği belirtilmiş, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasaya aykırılık görülmemiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/09/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine, son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 9eSopPR - t3+Nigp - 5rrczKS - 0pC/9U= ile erişebilirsin

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, davacının davalı idareye ait fabrika müdürlüğünde çalışırken elektrik akımına kapılıp yaralanması sonucu oluşan iş gücü kaybı nedeniyle, uğradığı zarardan kaynaklı maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

15. Dosyanın incelenmesinden; Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığının 21/12/2024 tarihli yazısı ile, davacının Milli Savunma Bakanlığı Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğü MSB 41'inci Bakım Fabrika Müdürlüğünde 5434 sayılı Kanun'a tabi sigortalı devlet memuru olarak görevine devam ettiği bildirilmiş olup, hizmet döküm cetveli içeriğine göre de; 1994-1998 yılları arasında 506 sayılı Kanun kapsamında sigortası bulunduğu, 30/11/1998 tarihinde memuriyete başladığı ve 5434 sayılı kanunun 4/c bendi kapsamında sigortalı olduğu anlaşılmıştır.

16. 657 sayılı Kanun'da ilk üç istihdam şeklinin dışında kalan kişiler olarak belirtilen işçiler hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağına işaret edilmek suretiyle, kamu kurum ve kuruluşlarında statü hukuku dışında kalan istihdam şekli de benimsenmiş olup, kamuda çalışan işçiler hakkında özel bir yasal düzenleme de öngörülmemiş bulunduğundan, bunların iş hukukuna tabi oldukları kuşkusuzdur.

17. Aksine bir düşünce, işverenin salt bir kamu kuruluşu olması nedeniyle, statü hukukuna tabi olmayan personeli hakkındaki tüm yazılı irade beyanlarının idari işlem, eylemlerinin de idari eylem niteliğinde görülerek, özel hukuk alanına dahil bulunan uyuşmazlıkların da idari yargı denetimine tabi kılınması sonucunu doğurur.

18. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden; 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edilecek; ancak, bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanun'un 4/1-c maddesi uyarınca, bu kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak dolayısıyla ihtilaflar da adli yargı yerinde çözümlenecektir.

19. Kamu hizmeti yürüten idarenin bu hizmeti yürüttüğü sırada verdiği zararın tazmini istemiyle açılan davalarda ise, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, bu hizmetin yürütülmesinde hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanmasını gerektirmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Kanun'un ilgili maddesi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 9eSopPR - t3+Nigp - 5rrczKS - 0pC/9U= ile erişebilirsin

20. Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden evvel 1998 yılından itibaren 5434 sayılı Kanun kapsamında devlet memuru (iştirakçi) statüsünde çalışan davacının iş kazası nedeniyle uğradığı zararın tahsiline ilişkin ve davalı idarenin hizmet kusuru bulunup bulunmadığının araştırılması gereken tam yargı davası niteliğindeki davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul 14. İdare Mahkemesinin 10/07/2024 tarih ve E.2024/1159, K.2024/1063 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 14. İdare Mahkemesinin 10/07/2024 tarih ve E.2024/1159, K.2024/1063 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/09/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 9eSopPR - t3+Nigp - 5rrczKS - 0pC/9U= ile erişebilirsin